

+The study of the results of applying the Philosophy of Sufficiency Economy to the Management of the School mission under the Secondary Educational Service Area Office 24

Thubtimphorn Padung-waing¹ and Amorn Malasri²

Received	Reviewed	Revised	Accepted
18/04/2564	21/05/2564	22/05/2564	24/05/2564

Abstract

The purposes of this research were to 1) study of the results of applying the philosophy of sufficiency economy to the management of the school mission and 2) study the guideline for developing of applying the philosophy of sufficiency economy to the management of the school mission under the secondary educational service area office 24. The research process was divided to 2 phases: Phase 1 to study of the results of applying the philosophy of sufficiency economy to the management of the school mission, The sample group used in the research was 330, school administrator and teachers. The instruments used in this research were It was a 5-level scale questionnaire, The statistics used for data analysis were mean, percentage, standard deviation. Phase 2 to study the guideline for developing of applying the philosophy of sufficiency economy to the management of the school mission. The target group is 3 people. Tools for collecting interview information Data analysis by content analysis a structured equation.

The research results were found that

1. The results of applying the philosophy of sufficiency economy to the management of the school mission in overall and in each aspect at a high level, by raking from maximum to minimum average following 1) general administration 2) budget administration 3) personnel administration and 4) academic administration

2. guideline for developing of applying the philosophy of sufficiency economy to the management of the school mission include 1) Schools should have a policy that

¹ Kalasin University, Email- drdang1968@gmail.com

² Kalasin University, Email- drdang1968@gmail.com

implements the philosophy of sufficiency economy in every aspect of the school setting 2) School administrators and teachers should plan the budget management of the school to be appropriate and in line with the sufficiency economy philosophy 3) Teachers should integrate instructional management and promote the sufficiency of learners according to the philosophy of sufficiency economy and 4) School administrators should encourage education personnel to develop themselves and create knowledge and understanding, Realize the value of the philosophy of the sufficiency economy.

Keywords: Instructional leadership, school administrators

การศึกษาผลสำเร็จของการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการบริหารจัดการตามภารกิจ ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

ทับทิมภรณ์ ผดุงวิทย์³ และอมร มะลาศรี⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสำเร็จและแนวทางของการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการบริหารจัดการตามภารกิจของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 การวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาผลสำเร็จของการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการบริหารจัดการตามภารกิจของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 330 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 110 คน และครู 220 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .79 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการบริหารจัดการตามภารกิจของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 3 คน เครื่องมือการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลสำเร็จของการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการบริหารจัดการตามภารกิจของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ 1) การบริหารงานทั่วไป 2) การบริหารงานงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคลากร และ 4) การบริหารงานวิชาการ ตามลำดับ

2. แนวทางการพัฒนาการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการบริหารจัดการตามภารกิจของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ประกอบด้วย 1) โรงเรียนควรมีกำหนดนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษาในทุกด้าน 2) ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูควรมีการวางแผนการจัดการดำเนินงานงบประมาณของสถานศึกษาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3) ครูผู้สอนควรมีการบูรณาการจัดการเรียนการสอนและส่งเสริมการเป็นอยู่อย่างพอเพียงให้กับผู้เรียนตามหลักปรัชญาของ

³ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์, Email- drdang1968@gmail.com

⁴ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์, Email- drdang1968@gmail.com

เศรษฐกิจพอเพียง และ 4) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมบุคลากรของสถานศึกษาในการพัฒนาตนเองและสร้างความรู้ความเข้าใจ ตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

คำสำคัญ : หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง, การบริหารจัดการตามภารกิจของโรงเรียน

บทนำ

เมื่อโลกก้าวสู่ศตวรรษที่ 21 ยุคแห่งการ เชื่อมโยงประเทศต่างๆ ให้ใกล้ชิดกันมากยิ่งขึ้นหรือ ประเทศต่างๆ ได้ก้าวสู่ระบบหนึ่งเดียวกัน ตามที่เรียก ว่า โลกาภิวัตน์(Globalization) นับได้ว่าเป็นกระแส หลักของโลกแห่งยุคปัจจุบันในฐานะเป็นตัวขับเคลื่อน สังคมโลก ภายใต้กระแสแห่งการพลวัตในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ฯลฯ (Phrakhu Passomsantitham, Srikod, D. and Srikod, K, 2021) นอกจากนั้นในยุคสมัยปัจจุบันนี้ความเสื่อมเสียทางศีลธรรมขาดคุณธรรมจริยธรรมส่งผลต่อการพัฒนาความเจริญของทางจิตใจและสติปัญญาของคนในสังคม การพัฒนาของคนในสังคมชุมชนนั้นเป็นเรื่องละเอียดอ่อน ปัจจุบันการปกครองบ้านเมืองพยายามที่จะทำให้สังคมไทยเป็นสังคมทันสมัย มีเครื่องมือสื่อสารทันสมัย อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ (Nipphayo, Phra Rapeepong and Sricharumedhiyan, C., 2021)

เศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) เป็นพระราชปรัชญาในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ที่พระองค์ทรงมีพระราชดำรัส เพื่อชี้แนะในแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทย ให้ตั้งอยู่บนพื้นฐานทางสายกลางและการปฏิบัติด้วยการพึ่งพาอาศัยตนเอง มีความพอดีพอประมาณ มีเหตุผลและรอบรู้เท่าทันโลก อันนำไปสู่การพัฒนาที่มั่นคงและมั่นคงให้เกิดความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน ทั้งนี้เศรษฐกิจพอเพียงมีหลักคิดอันประกอบไปด้วย 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ได้แก่ คุณลักษณะ (ห่วง) คือ ความพอประมาณ (Moderation) ความมีเหตุผล (Reasonableness) มีภูมิคุ้มกัน (Self-Immunity) และตั้งอยู่บน 2 เงื่อนไข คือ ความรู้ (Knowledge Condition) คุณธรรม (Moral Condition) สู่การก้าวทันการเปลี่ยนแปลง และมีสมรรถนะ ศักยภาพกับการพัฒนายุคศตวรรษใหม่เชิงระบบ (Jadaman, P., 2015) อีกทั้งเพื่อให้พสกนิกรชาวไทย ได้เข้าถึงทางสายกลางของชีวิตและเพื่อคงไว้ซึ่งของการพัฒนาที่ยั่งยืน ทฤษฎีนี้เป็นพื้นฐานของการ ดำรงชีวิตซึ่งอยู่ระหว่างสังคมระดับท้องถิ่นและตลอดจนถึงระดับสากล จุดเด่นของแนวปรัชญานี้คือ แนวทางที่สมดุล และก้าวสู่ความเป็นสากลได้โดยปราศจากการต่อต้านกระแสโลกาภิวัตน์และการอยู่ร่วมกันของทุกคนในสังคม โดยใช้หลักความพอเพียง ความพอประมาณ ความมีเหตุผลรวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายใน และภายนอก ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรู้ ความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอนและขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎีและนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มี

ความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม จากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี (Regional education office No. 2 , 2019) และมีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนา หรือการวิจัยในด้านต่าง ๆ ดังที่ (Thongphakdee, N., 2007) กล่าวว่า ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักที่ประชาชนหน่วยงานหรือองค์กร ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนสามารถนำไปปฏิบัติและประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของตนได้ โดยสาระสำคัญของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุมีผล และการมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดี รวมไปถึงการมีความรู้และการมีความรู้ประกอบกันด้วย เช่นเดียวกับ (Termpittayapaisit, A., 2011) ที่ได้กล่าวว่า ในปัจจุบันหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถประยุกต์ใช้ได้กับทุกหน่วยงาน ชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ให้สามารถดำเนินงานอยู่ได้ ท่ามกลางสังคมและสภาพแวดล้อมในท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม เป็นแนวทางในการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่รัฐในการบริหารและพัฒนาประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง เพื่อก้าวทันต่อความเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งในส่วนด้านการศึกษาก็เช่นเดียวกันที่ต้องมีการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการพัฒนา ทั้งนี้หากมุ่งผลถึงความยั่งยืนอย่างแท้จริงจะต้องเริ่มปลูกฝังปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่ประชาชนตั้งแต่วัยเด็กหรือเยาวชน โดยอาจเริ่มจากการปลูกฝังผ่านระบบการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความสำคัญกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าสู่ระบบการศึกษาและได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องมาเป็นลำดับ มีการบรรจุหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ซึ่งสถานศึกษาทุกแห่งจะต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการปลูกฝัง อบรมบ่มเพาะ สร้างอุปนิสัยอย่างพอเพียงให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน อีกทั้งได้กำหนดเป็นนโยบายให้สถานศึกษาในสังกัดทุกแห่งทั่วประเทศน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าสู่สถานศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 จนถึงปัจจุบัน เพื่อให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนนักเรียนสามารถน้อมนำวิถีชีวิตของตนเองเข้าสู่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เป็นไปตามศักยภาพของตนเองและลักษณะของภูมิสังคม มีการบูรณาการทั้งในส่วนของการบริหารจัดการ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและการพัฒนาบุคลากร โดยมีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขตเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนขยายผล จากการติดตามการดำเนินการที่ผ่านมา มีสถานศึกษาสมัครใจเข้ารับการประเมินเพื่อเป็นสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หรือที่เรียกว่า “สถานศึกษาพอเพียง” ปัจจุบันมีสถานศึกษาที่ผ่านการประเมินทั่วประเทศ จำนวน 14,602 แห่ง และมีศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา จำนวน 39 แห่ง นโยบายของรัฐบาลให้ความสำคัญกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาพัฒนา และมีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนการพัฒนาในเรื่องดังกล่าว และมีการประกาศค่านิยมหลักของคนไทย 12

ประการ โดยเฉพาะในข้อ 10 ที่กำหนดให้รู้จักดำรงอยู่ โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้กำหนดเป็นนโยบายในการดำเนินการเรื่องดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง และกำหนดเป็นแผนยุทธศาสตร์ระยะ 3 ปี ตั้งแต่ปี 2558-2560 มีเป้าหมายให้สถานศึกษาทั่วไปต้องผ่านการประเมินเป็นสถานศึกษาพอเพียงครบทุกแห่ง และให้มีศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาครบทุกจังหวัดในปี 2558 และครบทุกเขตพื้นที่การศึกษา (225 เขต) ภายในปี 2560

ในส่วนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 มีนโยบายที่สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีกำหนดนโยบายในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐาน มีนโยบายส่งเสริมการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา มีพันธกิจส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดกระบวนการเรียนรู้โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กำหนดเป้าประสงค์ให้สถานศึกษาสามารถจัดกระบวนการเรียนรู้โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและกำหนดกลยุทธ์เร่งรัดปฏิรูปการศึกษา โดยยึดคุณธรรม นำความรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธี วิถีประชาธิปไตย ทั้งนี้สถานศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดพื้นที่การศึกษา ซึ่งมีหน้าที่จัดการศึกษาและส่งเสริมความเข้มแข็งให้กับเด็กและเยาวชน เพื่อเด็กและเยาวชนเป็นคนเก่ง คนดี มีความรู้และคุณธรรม อีกทั้งในการบริหารจัดการมีการนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารครอบคลุมงานด้านต่าง ๆ ได้แก่ งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคลากรและงานบริหารทั่วไป รวมทั้งการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน (Secondary Educational Service Area Office 24, 2017) แต่อย่างไรก็ตามความสำเร็จที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นกรอบในการบริหารจัดการตามภารกิจของโรงเรียนนั้น ผลสำเร็จที่เกิดขึ้นอาจมีความแตกต่างกันตามบริบทของแต่ละสถานศึกษา ซึ่งหากมีการศึกษาในประเด็นนี้ก็จะเห็นข้อมูลในการพัฒนาหรือปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินการให้เหมาะสมสำหรับการจัดการศึกษาการบริหารจัดการตามภารกิจของโรงเรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษาผลสำเร็จของการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการบริหารจัดการตามภารกิจของโรงเรียน จึงได้กำหนดประเด็นการวิจัย การศึกษาผลสำเร็จของการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการบริหารจัดการตามภารกิจของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยมีความมุ่งหวังให้ได้แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งจะเป็นข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญ นำไปสู่การพัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการตามภารกิจของโรงเรียนให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการจัดการศึกษา ส่งผลต่อคุณภาพด้านผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนโดยตรง อีกทั้งยังคาดหวังว่าผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางที่หน่วยงาน สถานศึกษาอื่น สามารถ

นำไปประยุกต์ใช้ในแก้ไขปัญหาและพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีคุณภาพในการจัดการศึกษาต่อไป

คำถามการวิจัย

1. ผลสำเร็จของการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการบริหารจัดการตามภารกิจของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 อยู่ในระดับใด
2. แนวทางการพัฒนาการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการบริหารจัดการตามภารกิจของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ที่เหมาะสมควรเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสำเร็จของการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการบริหารจัดการตามภารกิจของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการบริหารจัดการตามภารกิจของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ระยะ และมีขอบเขตการวิจัยในแต่ละระยะ ดังนี้
ระยะที่ 1 ศึกษาผลสำเร็จของการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการบริหารจัดการตามภารกิจของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

1. ขอบเขตด้านประชากรและผู้ให้ข้อมูลหลัก

1.1 ประชากร ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดการศึกษาจากกลุ่มประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเขต 24 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 55 โรงเรียน

1.2 ผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 330 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 110 คน และครู จำนวน 220 คน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเขต 24 ปีการศึกษา 2562 ในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยกำหนดตามตาราง (Krejcie and Morgan, 1970) และสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling)

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ตัวชี้วัดความสำเร็จของการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการบริหารจัดการตามภารกิจของโรงเรียนตามขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย

2.1 ภารกิจของโรงเรียนตามขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา 4 กลุ่มได้แก่ 1) การบริหารงานวิชาการ 2) การบริหารงานงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล และ 4) การบริหารงานทั่วไป

2.2 หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ

- 1) หลัก 3 ห่วง ประกอบด้วย ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว
- 2) หลัก 2 เงื่อนไข ประกอบด้วย ความรู้ และคุณธรรม

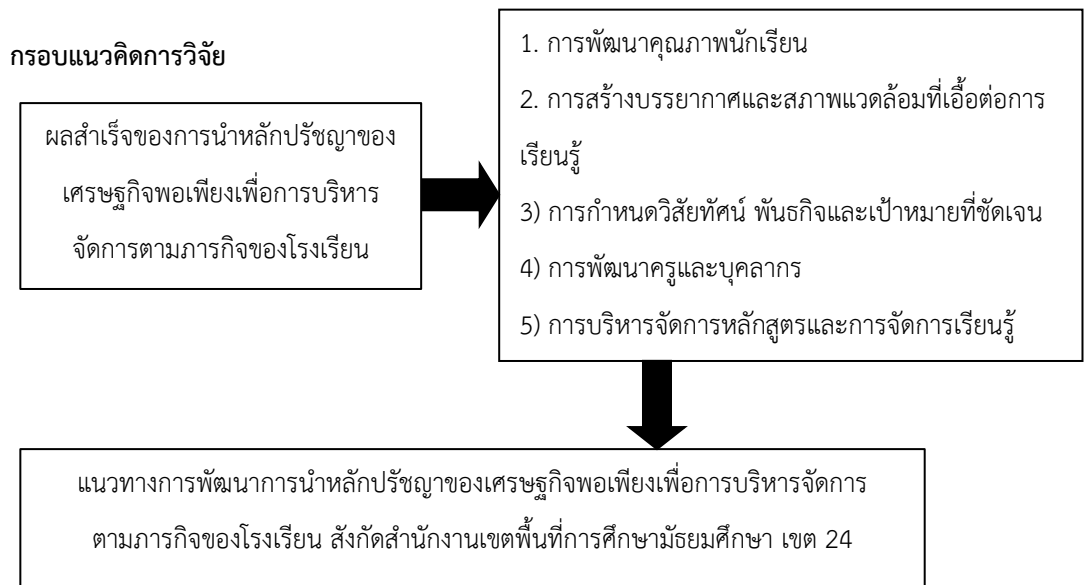
ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการบริหารจัดการตามภารกิจของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

1. ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 3 คน ในการศึกษาแนวทางการพัฒนาการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการบริหารจัดการตามภารกิจของโรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียงสถานศึกษาที่เป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 9 มกราคม 2559

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผลการศึกษาผลสำเร็จของการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการบริหารจัดการตามภารกิจของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ในการวิจัยระยะที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 ศึกษาผลสำเร็จของการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการบริหารจัดการตามภารกิจของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

1.1 ศึกษา แนวคิด ทฤษฎี แนวปฏิบัติ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการบริหารจัดการตามภารกิจของโรงเรียน เพื่อสังเคราะห์เป็นตัวชี้วัด

1.2 ศึกษาผลสำเร็จของการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการบริหารจัดการตามภารกิจของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 มีรายละเอียดดังนี้

1.2.1 กำหนดประชากรและผู้ให้ข้อมูลหลัก

ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดการศึกษาจากกลุ่มประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 55 โรงเรียน โดยกำหนดผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 330 คน โดยการกำหนดเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 110 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 55 คน และรองผู้อำนวยการสถานศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่กลุ่มบริหารงานวิชาการจำนวน 55 คน และ 2) ครู จำนวน 220 คน ประกอบด้วย ครูที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างานบริหาร 4 งาน ในแต่ละโรงเรียน

1.2.2 สร้างเครื่องมือการวิจัย คือ แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)
ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับผลสำเร็จของการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการบริหารจัดการตามภารกิจของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยใช้เกณฑ์กำหนดค่าน้ำหนักคะแนน 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert) กำหนดความหมาย ดังนี้

5 หมายถึง มีผลสำเร็จของการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการบริหารจัดการตามภารกิจของโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีผลสำเร็จของการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการบริหารจัดการตามภารกิจของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีผลสำเร็จของการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการบริหารจัดการตามภารกิจของโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีผลสำเร็จของการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการบริหารจัดการตามภารกิจของโรงเรียน อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีผลสำเร็จของการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการบริหารจัดการตามภารกิจของโรงเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ของข้อคำถามในแบบถามโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (Index of item Objective Congruence : IOC) ซึ่งผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นวิเคราะห์โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence : IOC) ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน เพื่อพิจารณาคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่า IOC = 0.50 ขึ้นไป แสดงว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ ซึ่งผลจากการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ครั้งนี้ มีค่าอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 อยู่ในเกณฑ์ทุกข้อ

1.2.4 หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) โดยใช้วิธีสหสัมพันธ์อย่างง่ายแบบเพียร์สัน โดยการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item Total Correlation) จากนั้นคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ผลปรากฏมีข้อคำถามผ่านเกณฑ์ทั้งหมดโดยมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.25 - 0.77

1.2.5 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูในโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาคซึ่งกำหนดเกณฑ์ว่าต้องมีค่าตั้งแต่ .70 ขึ้นไป (Petchroj, L. and Chamniprasart, A., 2002) ผลปรากฏค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.79

1.2.6 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้ให้ข้อมูลหลัก

1.3 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์จากแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่า ความถี่และร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) มีเกณฑ์ในการแปลความหมายจากผลการวิเคราะห์ 5 ระดับ ดังนี้ (Srisaet, B., 2013)

4.50-5.00 หมายถึง มีผลสำเร็จของการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการบริหารจัดการตามภารกิจของโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

3.50-4.49 หมายถึง มีผลสำเร็จของการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการบริหารจัดการตามภารกิจของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก

2.50-3.49 หมายถึง มีผลสำเร็จของการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการบริหารจัดการตามภารกิจของโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

1.50-2.49 หมายถึง มีผลสำเร็จของการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการบริหารจัดการตามภารกิจของโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย

1.00–1.49 หมายถึง มีผลสำเร็จของการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการบริหารจัดการตามภารกิจของโรงเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการบริหารจัดการตามภารกิจของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

2.1 ศึกษาหลักการ แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างแบบสัมภาษณ์และวิธีการดำเนินการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการบริหารจัดการตามภารกิจของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

2.2 ดำเนินการศึกษานวทางการพัฒนาแนวทางการพัฒนาการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการบริหารจัดการตามภารกิจของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.2.1 กำหนดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 3 คน เพื่อสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการบริหารจัดการตามภารกิจของโรงเรียน

2.2.2 สร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อนำไปสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก

2.2.3 ประสานกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก เพื่อกำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์

2.2.4 ดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักด้วยตนเองโดยการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล ณ สถานที่/สำนักงานของผู้ทรงคุณวุฒิ ตามวันเวลาที่กำหนด

2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากผลการสัมภาษณ์ แล้วสรุปผล

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาผลสำเร็จของการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการบริหารจัดการตามภารกิจของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคลากร และด้านการบริหารงานวิชาการ ตามลำดับ

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์การศึกษาผลสำเร็จของการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการบริหารจัดการตามภารกิจของโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน

การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการบริหารจัดการตามภารกิจ ของโรงเรียน	(n = 55)		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านการบริหารงานวิชาการ	4.16	0.64	มาก
ด้านการบริหารงานงบประมาณ	4.18	0.71	มาก
ด้านการบริหารงานบุคลากร	4.17	0.64	มาก
ด้านการบริหารงานทั่วไป	4.18	0.66	มาก
เฉลี่ยรวม	4.17	0.66	มาก

ทั้งนี้ มีผลสรุปการวิจัยรายด้าน ดังนี้

1.1 การบริหารงานวิชาการ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยข้อรายการที่มีระดับผลสำเร็จสูงสุด คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ส่วนข้อรายการที่มีผลสำเร็จน้อยที่สุด คือ การจัดทำ/พัฒนา/เผยแพร่ แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้

1.2 การบริหารงานงบประมาณ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยข้อรายการที่มีระดับผลสำเร็จสูงสุด คือ การใช้หลักการการมีส่วนร่วมที่ถูกต้องในการบริหารจัดการงบประมาณในสถานศึกษา ส่วนข้อรายการที่มีผลสำเร็จน้อยที่สุด คือ การกำหนดแผนการบริหารความเสี่ยงด้านงบประมาณ

1.3 การบริหารงานบุคลากร โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยข้อรายการที่มีระดับผลสำเร็จสูงสุด คือ การส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม ส่วนข้อรายการที่มีผลสำเร็จน้อยที่สุด คือ จัดการประชุม/อบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงาน แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต

1.4 การบริหารงานทั่วไป โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยข้อรายการที่มีระดับผลสำเร็จสูงสุด คือ การกำหนดนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา และบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปี ส่วนข้อรายการที่มีผลสำเร็จน้อยที่สุด คือ การติดตามผลแผนงาน/โครงการ เน้นแนว ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการบริหารจัดการตามภารกิจของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 สรุปได้ 4 แนวทาง ดังนี้) โรงเรียนควรมีการกำหนดนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมา

ขับเคลื่อนในสถานศึกษาในทุกด้าน 2) ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูควรมีการวางแผนการบริหารจัดการด้านงบประมาณของสถาน ศึกษาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3) ครูผู้สอนควรมีการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนและส่งเสริมการเป็นอยู่อย่างพอเพียงให้กับผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 4) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมบุคลากรของสถานศึกษาในการพัฒนาตนเองและสร้างความรู้ความเข้าใจ ตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

อภิปรายผล

จากการดำเนินการวิจัย การศึกษาผลสำเร็จของการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการบริหารจัดการตามภารกิจของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ผู้วิจัยได้นำผลการวิจัยมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาผลสำเร็จของการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการบริหารจัดการตามภารกิจของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 สรุปโดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีระดับผลสำเร็จสูงสุด คือ ด้านงานบริหารงานทั่วไป ทั้งนี้เนื่องจากในการบริหารจัดการสถานศึกษาส่วนใหญ่นอกจากจะมุ่งเน้นในด้านวิชาการซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญแล้วนั้น การบริหารงานทั่วไปถือเป็นงานที่มีความสำคัญในการส่งเสริมสนับสนุนงานด้านอื่นๆ ให้มีความคล่องตัวหรือสามารถบริหารจัดการศึกษาโดยภาพรวมได้อย่างมีประสิทธิภาพ นั้นเพราะงานหลักของการบริหารทั่วไป อาทิ งานด้านอาคารสถานที่ ซึ่งหมายถึงสถานที่ต้องสะอาด ร่มรื่น ปลอดภัย มีสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ รวมถึงงานที่เกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษา และความสัมพันธกับชุมชน เนื่องจากการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบันเครือข่ายและการมีส่วนร่วมถือเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งสอดคล้องกับ (Sa-nguan-nam, C., 2008) ที่กล่าวว่า การบริหารทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร ให้องค์กรบริหารงานอื่น ๆ บรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมายที่กำหนด โดยมีบทบาทหลักในการประสานงาน ส่งเสริมสนับสนุนและการอำนวยความสะดวก ต่าง ๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ มุ่งพัฒนาให้โรงเรียนในขั้นนวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งเสริมในการบริหารและจัดการ ศึกษาของโรงเรียน ตามหลักการบริหารงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยเน้นความโปร่งใสความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และ (Rathanit, S.,2013) ที่กล่าวถึงภาระงานการบริหารงานทั่วไปว่าเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กรที่ช่วยประสาน ส่งเสริมและสนับสนุนให้การบริหารงานอื่น ๆ บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพ และเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การอำนวยความสะดวกและความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบมุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้

นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ตลอดจนการจัดและการให้บริการการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นเพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และ ดังที่ (Sangiamjit, P., 2008) ที่กล่าวสรุปไว้ว่า การบริหารทั่วไปมีความสำคัญเพราะเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร ให้บริการเพื่อบริหารงานอื่น ๆ ให้บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพ และ เป้าหมายที่กำหนดไว้โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริมสนับสนุน และอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ มุ่งพัฒนาโรงเรียนให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งเสริมในการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียนตามหลักการบริหารที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงาน เป็นหลักโดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ในส่วนผลการวิจัยที่สรุปว่าการบริหารงานวิชาการมีระดับค่าเฉลี่ยความสำเร็จต่ำสุดนั้น อาจเป็นเพราะว่าในสภาพปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงในหลาย ๆ ด้านที่เชื่อมโยงสัมพันธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ประกอบกับสภาพสังคม และวัฒนธรรมในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วภายใต้รูปแบบ การเปลี่ยนแปลงทางการ ศึกษา ในยุคของการบริหารจัดการศึกษาไทยในปัจจุบัน ท่ามกลางกระแสแห่ง ความเป็น โลกาภิวัตน์ (Globalization) ซึ่งอยู่ภายใต้เงื่อนไขการปรับเปลี่ยนการแข่งขันเพื่อสร้างข้อ ได้เปรียบและความมุ่งมั่นของสังคมที่ดำเนินไปอย่างรวดเร็ว รุนแรง และมีความหลากหลายนั้น ต่างก็ ส่งผลกระทบต่อการวิชาชีพโดยเฉพาะด้านการศึกษา แต่อย่างไรก็ตามงานวิชาการก็ยังถือได้ว่าเป็น งานงานหลัก หรือเป็นภารกิจหลักของโรงเรียน ซึ่งสถานศึกษาต้องที่มีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ส่งเสริม สนับสนุนการใช้สื่อแหล่งวิทยาการและภูมิปัญญาท้องถิ่น จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่บูรณา การหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีการวัดและประเมินผลที่ครอบคลุมทุกด้านมีตัวชี้วัดความสำเร็จ มีการนิเทศติดตาม กำหนด นโยบาย เป้าหมาย และมีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และจัดเนื้อหาสาระ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมคุณธรรมนำความรู้ นำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตตามหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อไป

2. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการบริหาร จัดการตามภารกิจของโรงเรียน อภิปรายตามสรุปผลรายด้านได้ดังนี้

2.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ สรุปได้แนวทาง คือ ครูผู้สอนควรมีการบูรณาการการจัดการ เรียนการสอนและส่งเสริมการเป็นอยู่อย่างพอเพียงให้กับผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับ (Ministry of Education, 2009) ที่ได้กำหนดตัวชี้วัดเกณฑ์คุณภาพการบริหาร สถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้เป็นทางในการบริหารสถานศึกษาว่า สถานศึกษา จะต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงในกลุ่มสาระการ เรียนรู้ต่าง ๆ โดยจะต้องให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่บูรณาการหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ (Teerathongdee, P, 2010) ที่สรุปผลการศึกษการบริหาร

สถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการบริหารงานวิชาการว่า ควรมีแนวดำเนินการ ดังนี้ 1) การมีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน 2) การดำเนินการตามแผน งาน/โครงการ/กิจกรรมด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน 3) การติดตามผลแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน 4) การนำผลการติดตามไปพัฒนาแผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน และ 5) สถานศึกษาจะต้องจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้อง กับวัตถุประสงค์ของหน่วยการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย

2.2 ด้านการบริหารงบประมาณ สรุปได้แนวทาง คือ ผู้บริหารและคณะครูควรมีการวางแผนการบริหารจัดการด้านงบประมาณของสถานศึกษาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนั้น สอดคล้องกับสรุปผลการศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการบริหารงานงบประมาณของ (Teerathongdee, P., 2010) ว่า สถานศึกษาควรมีการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ (Ministry of Education, 2013) ที่ได้กำหนดตัวชี้วัดเกณฑ์คุณภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้เป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาด้านงบประมาณ ดังนี้ 1) มีการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) ดำเนินการตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 3) ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.3 ด้านการบริหารงานบุคคล สรุปได้แนวทาง คือ ควรผู้มีการส่งเสริมบุคลากรของสถานศึกษาในการพัฒนาตนเองและสร้างความรู้ความเข้าใจ ตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับแนวคิดของ (Phibunsarawut, P., 2013) ที่นำเสนอว่า ครูถือว่าเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการถ่ายทอดความรู้ และปลูกฝังสิ่งต่าง ๆ ให้แก่เด็ก ดังนั้นจึงควรส่งเสริมครูให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถ่องแท้ก่อน เพราะเมื่อครูเข้าใจ ครูก็จะได้เป็นแบบอย่างที่ดี ให้แก่เด็กได้ ครูจะสอนให้เด็กรู้จักพอ ครูจะต้องรู้จักพอก่อน โดยอยู่อย่างพอเพียงและเรียนรู้ไปพร้อมกับเด็ก และ (Teerathongdee, P., 2010) ที่สรุปว่า การบริหารด้านบุคลากรนั้นควรเริ่มต้นจากตัวครู โดยเริ่มต้นจากภายในตัวครูจุดประกายให้ครูมีความเข้าใจ ในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถ่องแท้และลึกซึ้ง จนแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมแห่ง ความพอเพียงเพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่แก่นักเรียน และบุคคลทั่วไป จากนั้นจึงมุ่งพัฒนาให้ครูมี ความสามารถในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนการสอน ให้แก่นักเรียนได้อย่างเหมาะสมและมีความหมายต่อชีวิต

2.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป สรุปได้แนวทาง คือ โรงเรียนควรมีการกำหนดนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษาในทุกด้าน สอดคล้องกับ (Kim-Sao, R., 2017) ที่ได้สรุปผลการศึกษการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงว่าการบริหารงานทั่วไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงว่า เป็น การบริหารงานที่มีการจัดโครงสร้างการบริหารให้สอดคล้องกับจำนวนบุคลากรเน้นการใช้หลัก การมีส่วนร่วมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษาผู้ปกครองและชุมชน ดำเนินงานให้สอดคล้องกับนโยบาย มีความคล่องตัวเหมาะสม ตามบริบทและสภาพสถานศึกษา จัดอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการใช้งาน กำหนดนโยบายแผนงาน โครงการที่ครอบคลุมการพัฒนาการศึกษา มีระบบการประกันคุณภาพตามมาตรฐาน ระบบป้องกันความเสี่ยง และระบบข้อมูลสารสนเทศเผยแพร่และส่งเสริมการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง ให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศ และจัดการวัสดุครุภัณฑ์ เป็นไปตามความต้องการและปัญหาอย่างแท้จริง จัดกิจกรรมสร้างสรรค์สืบสานวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาไทย

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย การศึกษาผลสำเร็จของการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการบริหารจัดการตามภารกิจของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลสำเร็จของการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการบริหารจัดการตามภารกิจของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านวิชาการ ดังนั้น ผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนควรจะมีการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ทุกระดับ ชั้น มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่บูรณาการ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ มีการนิเทศติดตามและประเมินผลการนำหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมของผู้เรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดทำ พัฒนา เผยแพร่แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้และมีวิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายและสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา สามารถนำข้อมูล และสารสนเทศที่เป็นผลจากการวิจัยนี้ ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการนำ

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการบริหารจัดการตามภารกิจของโรงเรียน ทั้ง 4 ด้าน คือ 1) กลุ่มบริหารงานวิชาการ 2) กลุ่มบริหารงานงบประมาณ 3) กลุ่มบริหารงานบุคคล และ 4) กลุ่มบริหารงานทั่วไป เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและบรรลุเป้าหมายในการจัดการศึกษาของชาติต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษารูปแบบการพัฒนาการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการบริหารจัดการตามภารกิจของโรงเรียน เพื่อจะได้ค้นคว้าวิจัยที่เป็นรูปแบบที่เหมาะสมให้สถานศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัดได้นำไปประยุกต์ใช้ในโอกาสต่อไป

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการบริหารจัดการตามภารกิจของโรงเรียน ตามขนาดของสถานศึกษา

2.3 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและขอบเขตของการบริหารงานโดยการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการบริหารจัดการตามภารกิจของโรงเรียน

2.4 ควรมีการศึกษาสภาพปัญหาที่ส่งต่อการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการของสถานศึกษา

References

- Jadaman, P. (2015). *Demission and dynamic; human resource management in millennium to sustainable*. Maha Sarakham: Khumprintings.
- Kim-Sao, R. (2017). *Administration of educational institutions according to the philosophy of sufficiency economy of educational institutions. Under the Surat Thani Primary Educational Service Area Office, District 3*. Independent study. Surat Thani: Surat Thani Rajabhat University.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities*. Educational and Psychological Measurement.
- Ministry of Education. (2009). *Guidelines for sufficiency economy supervision to educational institutions*. Bangkok: Office of the Royal Development Projects Board.
- Ministry of Education. (2013). *School Management Manual, Personnel Dimension Management Development Project*. Bangkok: Agricultural Cooperatives Association of Thailand.

- Nipphayo, Phra Rapeepong and Sricharumedhiyan, C. (2021). "Solving Integrated Social Problems using the Layperson Principle". *Interdisciplinary Academic and Research Journal*, 1 (5), 59-76.
- Petchroj, L. and Chamniprasart, A. (2002). Research methodology. Bangkok: Pimdeekampim
- Phibunsarawut, P. (2013). *New Theory Sufficiency Economy*. Bangkok: Crown Property Bureau.
- Phrakhr Passornsantitham, Srikod, D and Srikod, K. (2021). "The Learning Process of Chemical Reduction and Use of Chemicals in Safety Radius of Ban Non Sawang Community, Sao Lao Sub-district, Nong Kung Si District, Kalasin Province". *Interdisciplinary Academic and Research Journal*, 1 (5), 17-36.
- Rathanit, S. (2013). *Principles, theory and practice of educational administration*. (4thed) . Bangkok: Pimdeekarnpim.
- Regional education office No.2. (2019). *Report of the results of the assessment of educational institutions that are assessed as learning centers according to the philosophy of sufficiency economy in the area of responsibility of Regional education office No.2*. Pathum Thani: Regional education office No.2.
- Sangiamjit, P. (2008). *Effective organization management*. Ubon Ratchathani: Ubon Ratchathani Rajabhat University.
- Sa-nguan-nam, C. (2008). *Theory and practice in educational institution*. (2nded). Bangkok: Book Point.
- Secondary Educational Service Area Office 24. (2017). *Government Action Plan for the year 2017*. Kalasin: Secondary Educational Service Area Office 24.
- Srisaat, B. (2013). *Statistical Methods for Research, Volume 1* (5thed). Bangkok: Suwiriyan.
- Teerathongdee, P. (2010). *Applying the Sufficiency Economy Philosophy in the Management of Educational Institutions Under the Ratchaburi Educational Service Area Office 2*. Master of Thesis: Muban Chom Bueng Rajabhat University.
- Tempittayapaisit, A. (2011). *ASEAN Community*. Bangkok: Office of the National Economic and Social Development Board.
- Thongphakdee, N. (2007). Sufficiency Economy Philosophy: Historical Background and Interpretation. *NIDA Development Journal Vol. 47 No. 1 (2007)*.